proLékaře.cz | 11.11.2026

Pilotný projekt včasného záchytu hyperglykémie, prediabetu a/alebo diabetes mellitus u poistencov VšZP, a.s., a v rámci celého Slovenska v odborných ambulanciách diabetológov u diabetes-naivných pacientov

Katarína Černá[1], Viera Doničová[2], Adriana Ilavská[3], Zbynek Schroner[4]
[1]Diabetologická ambulancia, Nemocnica akademika Ladislava Dérera UN Bratislava
[2]HUMAN – CARE, s.r.o., Interná a diabetologická ambulancia, Košice
[3]Medispektrum, s.r.o., diabetologická a metabolická ambulancia, Bratislava
[4]Lekárska fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

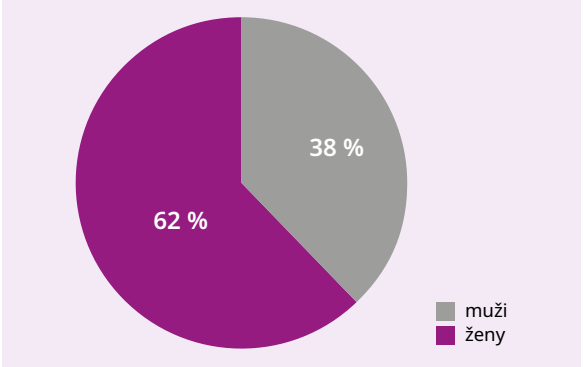
✉ **MUDr. Katarína Černá, PhD., MBA, MHA, MPH** | kce@centrum.sk | www.unb.sk
Doručené do redakcie | Received 19. 4. 2024

Poďakovanie patrí všetkým zúčastneným centrám: **Nitriansky kraj** – Zuzana Manduchová, Oľga Beňušová, Margaréta Smatanová, Daniela Kollárová, Daniel Koleny, Monika Urbanová, Lucia Vargová; **Banskobystrický kraj** – Tatiana Kupcová, Jarmila Okapcová, Klára Jakubíková; **Prešovský kraj** – Viktor Hundža, Andrej Kuchárik, Martina Merčiaková, Marek Macko; **Bratislavský kraj** – Mária Čížová, Eva Žákovičová, Piotr Wascuk; **Košický kraj** – Renata Žaludková, Iveta Jasovská, Edita Fedurcová; **Trnavský kraj** – Oľga Minarovičová; **Trenčiansky kraj** – Vierka Kubíková, Mária Marczinková, Zuzana Ondreičková, Alena Gabrišová, Peter Novodvorský, Noman Eshan, Jana Džuponová, Jana Džuponová; **Žilinský kraj** – Viera Belková, Ľudmila Forbáková Leskovská, Ingrid Bugáňová, Drahoslava Kanderková, Vladimír Radolec, Radovan Plášil, Margita Surovčíková

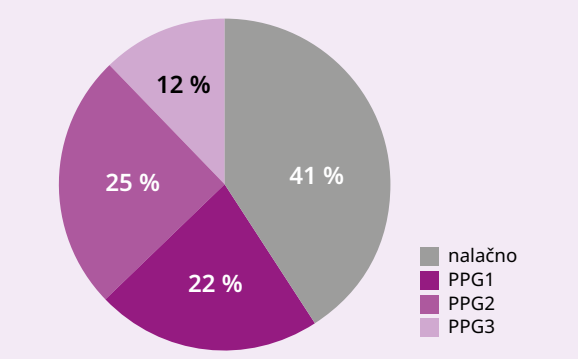
Niet pochybností, že cukrovka dosiahla v Európskej únii a vo svete rozmery epidémie. Členské štáty vynakladajú v priemere ohromujúcich 10 % svojich výdavkov na zdravotnú starostlivosť na liečbu cukrovky a súvisiace zdravotné komplikácie. V niektorých krajinách dosahujú tieto výdavky až 20 %.

Približne 150 tisíc ľudí na Slovensku nemá ani tušenie o svojom rozvíjajúcom sa prediabete či samotnom diabetes mellitus (DM). Potvrdili to aj výsledky pilotného preventívno-osvetového projektu „Maj svoj cukor pod kontrolou“, ktorý Všeobecná zdravotná poisťovňa (VšZP) zrealizovala počas decembra 2022 spolu so Slovenskou diabetologickou spoločnosťou (SDS). Do projektu „Maj svoj cukor pod kontrolou“ sa počas posledného mesiaca roku 2022 zapojilo 59 dia-

Graf 1 | Vyšetrení podľa pohlavia

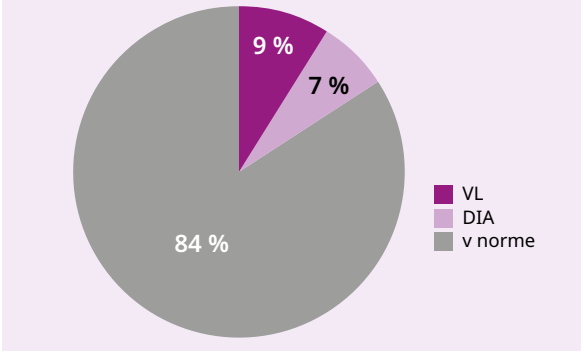
Graf 2 | Meranie glykémie v kapilárnej krvi

PPG – postprandiálna glykémia

proLékaře.cz | 11.11.2026

Graf 3 | Výsledky vyšetrení a následná odporúčaná starostlivosť

DIA – diabetológ **VL** – všeobecný lekár

betologických ambulancií na Slovensku, v ktorých ošetrili 1 455 poistencov VšZP.

Vyšetrenie bolo bezplatné, bez výmenného lístka a bez čakania. Vekový priemer vyšetrených bol 56,4 roka, z toho muži tvorili 38 % (n = 554) a ženy 62 % (n = 890), graf 1. Vyšetrenie sa uskutočnilo nalačno (FPG 41 %), 1 hod po jedle (PPG 1,22 %), 2 hod po jedle (PPG2 25 %), 3 hod po jedle (PPG3 12 %), graf 2. Až takmer 16 % z nich (228 poistencov) malo po odmeraní glykémie podozrenie na prediabetes či na DM. V 128 prípadoch odborníci po vyšetrení odoslali pacientov na ďalšie vyšetrenie k všeobecnému lekárovi s podozrením na prediabetes a až 100 poistencov rovno objednali na konzultáciu u diabetológa s podozrením už na manifestný DM (graf 3).